

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' TSASZARI ÉS KIRALYI FELSÉG' KE.
GYELMÉVEL.

Indúlt Bétsből Aprilis' 24-dikénn. 1798.

B é t s.

R. Sz. Birodalombéli Gróf *Warrenslében Wilhelus* Úr Eö Exc.ja, a' Fels. Római Császár és Apostoli Király' Hadi Tanátsofsa, Generális Fegyvertármester, a' Mária Therésia Vitézi Közép Rendjének egyik Keresztes Tagja, és egy Gyalog Regimentnek Tulajdonosza, életének 65-dik Elztendjében a' folyó Aprilisnek 21-dikénn ki-múlt a' világból. Hólt tetemei utólsó kívánsága szerént, Pesth Vármegyében, Gyömrönn fognak a' nyugodalom' helyére bé-tétettetni, kedves, ez előtt két hónappal előre el-hunyt, Felsége' hástvája mellé.

K k

„Valóságos Elő-adása azon fel-zendülésnek, a' melyre a' Frantzia Követség egy három színi gázlónak ki-függefztézse által Bétsben Aprilis' 13-dikánn 1798-bánn alkalmatofságot szolgáltatott. Le-iratott egy annak szemmel-látója által. „

Egy ilyen titulusu, itt tegnap előtt Németnyelvén ki-adatott kitsiny nyomtatott Irásotskában, a' következő módonn adatnak elő az ezen hónap' 13-dikának estvéjén a' Frantzia Követ' házánál történt dolgok: — „

„Az Austriai Jobbágyoknak az ő Fejedelmekhez viseltető hivsége és köz-hajlandosága, a' Frantzia seregek' elibe azon izempillantatban, midonn azok, az Örökös Státusoknak szivéhez közelitettek volna, kemény gátat helyheztetett, és a' Leoben Præliminárek által, a' Campo Formióbann az utánn meg-kötetett békelségnek fundamentomát meg-vetette. A' Császár olyan reménséggel, hogy a' Frantzia Országló-lzék a' békelséget éppen oly izivéből ohajtja, mint azt minden felöll ki-nyilatkoztatni igyekezte, azt gondolta, hogy a' tsendefségnek egész Európában való helyre-állítására fundamentomot tetzen, a' midonn a' maga Jobbágyainak még nevezetes áldazatokkal is meg szerzette a' bekelséget, a' mely ezen ember-szerető Monárchának mindenkor iziv-béli kívánsága volt. — A' békelség' természeti következésének kellett lenni, hogy ide egy Frantzia Követség jöjjön. De semmi előre való baratságos egyet-értés nem tétetődött azon gyanittatható ujítások iránt, a' melyet a' Frantzia Követek majd minden Hatalmanságoknál kívántanak. Bétsben leg alabb a' General Bernadotte' nem-gyanított meg-érkezése, a' Publicum' gondolatja ellen esett. Ő maga, a' Diplomatikai foglalatofságokban egészízen gyakorlat-

lan, 's. tsak a' hadakozáshoz szokott lévén, is olyan állapotban volt, a' hol neki mindenben a' maga Secretariatsaiól 'es Adjutánsaitól kellett függeni, a' kik a' Követnek hadi tisztségével éppen oly kevélysé látizomak meg-elegedetnek tenni, mint ő maga azoknak erőszakoskodó fenn-héjjazásokkal. Ő minden-képpen erőltette magát, hogy leg alább eleintén, másokat el-kötelező es magát tartóztató légyen: hanem a' hozzá tartozók nem így mutatás-ki magokat. Ezeknek csoportja valami el-lajait, értelem nélkülváló, it, u emberekből állott, a' kik a' Nemzeti Törvényre es a' Tarsasági rend-tartásra való minden tekintet nélkül, mindent, a' mi más Nemzetek előtt izeni vagy tisztségben tartató dolog volt, ki tsufoltanak, mindent, a' mit másként találtak, mint sem nállok vagyon, tsékélynek tartottak, es dítsekedéseik által kevés jó igyekezetet mutattanak az iránt, hogy a' két meg-békélt Hatalmaságok között, a' barátság' kötetét meg-erössiteni igyekeznek. A' jövődörz mejen bé-luó emberek már akkor sem sok jót reméltettek: hanem a' Bétsiek' jó indulatja ezen fujataloknak magavetéseket az ő ifjuságoknak es tapasztalatlanságoknak vagy is neveletlenségeiknek tulajdonitván, azt el izenvedte; es a' Cs. Királyi Mi-nisterium az ő sok izentelenkedéseiket izanako-zó izemekkel nézvén, a' Követséghez kedvező mér-téklettséggel viseltetett, véle ki-elégítő engedel-melsséggel bánt, es reméltette, hogy a' Frantzia Országó-izéknek a' dologba való bé-latása, segí-teni fog azonn! -- Lehetetlen, hogy a' Frantzia Or-szágó-izék ezen embereknek izemelyes tulajdonsá-gaikról tudósittatva lett volna: külömben nem vá-lasztott volna olyan embereket, a' kik a' két Ha-talmaságok között való jó egyet-értésnek fenn-tar-tására, megerössítésére, es a' magok Nemzetek-nek, attól való tikteltetésére, a' melyhez ők kül-dettetve voltak, ily kevélysé voltak alkalmasok. --

„Hánem ezen állapotban is tsak rövid ideig ma-

radtanak a' dólgozók. A' Követnek maga-viselete minden nap' alkalmatlankodóba, és az ő embereinek éretlen szentelenedéseik el szenvethetlenebbekké váltak. A' Követség szembe-tünő kedvetlenkedéssel el-került a' tisztetségben tartató emberekkel minden társalkodást, és csak a' meg vetett szökevényekre, és azon idegenekre terjesztette ki azt, a' kik ahhoz az országhoz, a' mely őket a' magagebelébe önként bé fogadta vala, háládatlanokká lettek. — A' Frantzia Követség azon láttatott munkálodni, hogy a' két Hatalmafságok között, akarmibe kerüljön is az, hasonlást gerjeszzen. Minekutánna szám nélkül való alkalmatlankodásai és bosszantó kívánságai, a' Cs. Királyi Ministérium által rész szerént ki elégítették, rész szerént megtagadtattak volna, már jelen lenni gondolta azon szempillantatot, a' midönn Bétsnek békesség-szerető lakófsai között hasonlást gerjeszhet, vagy pedig ha azt véghez nem vihetné, innét jó fogás alatt el-távozhatna, és a' két Hatalmafságok között ujj egyenetlenségeket gerjeszhetne. — A' követező történetnek elő-beszéllése, az ő plánumát és gondolatainak jórását, közelébről nyilvánvalóvá teszi. —

„Mely kevélsé esmerték ök az Austriai Jobbágyoknak egy mindenektől szerettetett Ország-Fejedelmihez viseltető hajlandóságokat és hűségeket! Mely hibáson reméllették ök, hogy azokat a' történeteket, a' melyek fájdalom más fő városokban az Emisáriusok által előre meg-készítették, 's az utánn az ifju puzdori fejek által végre hajtattak, Bétsben is meg-ujjithatják! — General Bernadotte a' folyó Aprilis' 12-dikénn és 13-dikánn minden költségét, a' mije csak még az ő Credit levelei szerént a' Bánkósoknál hátra volt, magához vette. Az Udvari theatrom Lozsimesterének tudtára adta; hogy ő, egy ide-jövendő ujj Énekes személyért való elő-fizetésbe nem botsatkozhatik belé; mint-hogy nem soká el-átazni szán-

dékozik innét. Titkon egy Zászlót készítettett, és ezen munkát a' mester-embernél azzal a' szembe-
tünhető szorgatással siettette, hogy annak Aprilis'
13-dikán dél utánra készen kellett lenni, mi-
vel az, néki azután semmit nem használhat. Ha
ezen mester-emberek ezen ritka munkáinak nállok
lett szegődítéséről az Előljárok előtt kötelességek
szerént jelentést tettek volna, úgy talám még
ez a' próba is gyümöls nélkül maradott volna.
Hanem, mindenek a' leg nagyobb tsendességgel
történeken! és a' Publicum még Aprilis' 13-di-
kán egy váratlan dolog által meg-lepetett. — Gen,
Bernadotte t. i. egy valami negy rőnyi hosszú ágú há-
rom színű Szabadság-Zászlót a' kapuja felett lévő
ablak-tornáztzra ki-szúrta méjjen az utzára. —

„A' ki valaha fő-városokban tartózkodott,
képzeletet formálhat magának egy ilyen szembe-
tünő jelenésről. Az előbbfőzött el-menők, a' kik
ezen szokatlan Komédián való bámulásban meg-
állottak, sem azt, a' mi erre alkalmatóságot szol-
gáltatott, sem annak tzeljät, nem tudhatták: ha-
nem midőnn az után a' nézők' száma nevedett,
és a' dologról való elmélkedésre alkalmatóságot
szolgáltatót, igen külömb-külob-féle magyará-
zatok tettek egy ezen vidékekenn ily szokatlan
jelenésről. Némelyek háborut jelentő vér-zászló-
nak, mások a' Császár ellen való trutzolásnak és
az Austriai Nemzetenn történő motsoknak, esmet
mások támodásra való meg-hivattatásnak tartották
lenni. Ezen vélekedéseket szaporította még az az
el-terjesztett hír is, hogy a' Zászlóra Német nyel-
ven ezen szavak: Szabadság és Egyenlőség, vólná-
nak irattatva; egy olyan környülállás lévén pe-
dig ez, a' mely a' bé-következett szürkület miatt,
ugy a' mint a' dolog vólt, nem lehetett nyilván-
ságosá. —

„Egy ily népes városban a' Követ' háza előtt, a'
mely azonn részén vagon a' városnak, a' hol sok

ember szokott meg-fordúlni, már ekkor minden rendből nagy sokaság gyűlt vólt öfzfze, a' mely a' maga kedvetlenségét annál nyilvánóságosabban ki-jelentette, mennél meg-bántóbbak voltak a' kapuban állongó Követségi tselédeknek magok-viseleteik, és a' tornáztonn állóknak gestalásaik (magok mozgatásaik) mennél tsufolkodóbbak, a' midönn a' Politziai Fő-Director és a' Platz-Oberster ezen történetről tudósittatván, néhány tisztviselőekkel ide siettenek, és minden beszéd-béli tehetségekkel azon igyekeztenek, hogy a' sokaságot a' esendes el-öfzülésre reá vehessék. Az a' tisztelet, a' melyben a' nevezett Elölljáró személyek az egész Publicumtól tartattatnak, remélhető-képpen munkás is lett volna Bétsnek esmeretes engedelmességű lakosaiban, ha Gen. Bernadotte éppen ezen szempillantásban, dühösködő gestalással, egyik kezét a' kardja' markolatján tartva, a' másik kezinek öklivel az ajtóra nem rohant vólna, és a' jelen-lévöket, meg-bántó fenyegetődrzése és alacsony motskolódó szavai által, a' leg nagyobb bosszszankodásra fel nem ingerelte vólna. Gen. Bonaparte, a' nagy érdemű Fő Politziai-Director-nak és több szemmel látott tanuknak hiteles tudósitásaik szerént, olyan állapotban vólt, a' melyre ugy látszott, hogy olyan környülállás szolgáltatta az alkalmatosságot, a' melyet egy olyan emberről, a' kinek nevelése vagyon, mindenek felett pedig egy ilyen ranggal fel-ruháztatva lévöröl, alig lehetett vólna gyanítani! —

„Most már nagyobbá kezdett lenni a' dolog; a' szünetlenül nevededő sokaság fennebb kezdett beszélleni, és a' Zászlónak le-vétettetését, minden fel-tételek nélkül kivánni kezdette. Hijába mentek Gen. Bernadottéhoz, hogy vegye-bé a' Zászlót; hijába ment-bé a' Platz-Oberster néhány tisztektől késértetve a' Követ' szállására, hogy ötet a' tsendefiségnek ezen botránkoztató Zászló' bé-

vétele által való helyre-állítására fel-indította. Gen. Bernadotte a' leg meg-bántóbb fenyegetődzésekkel fogadta az Oberstert, és egészszén el-felejtkezett arról a' tiszteletről, a' mellyel ő ezen ember' characterének, és az ő hivatalának tartozik. A' tiszviselők lovas és gyalog Pikétekért küldöttek, a' kik ugyan sietséggel meg is érkeztenek, és a' sokaságot az egymásra való tojulástól a' lehető módonn tartóztatták: hanem azon utzát, a' hol a' nép az ingerlő fenyegetődzések által mind jobban-meg-jobban boszszantatván, a' Gen. Bernadotte' ablakait kövekkel hajgálni el-kezdette vólt, már ki nem üre-sithették. Ez azonban a' maga házának kapuját bé-zárta ugyan, hanem a' kövek' esője, a' tiszvelőknek minden tsendesítő szavaik mellett is meg nem szünt, és a' Császár, a' ki a' Népek' törvényét még akkor is tiszteli, mikor az, az ő Felsége személyben meg-bántást szenved, parantsolatot adott a' Katonai Dicasteriumoknak, hogy az it lévő örző sereget rukkoltassák elő, kapuit zárják-bé; így szintén a' Polgári Dicasteriumok is olyan rendeléseket vették ő Felségétől, hogy a' tsendeséget mennél előbb állítsák helyre. — A' Frantzia Követ, midönn ilyen szorulások között lenni látta magát, egy fenyegetődző levelet irt a' Külső dolgokra ügyelő Cs. Királyi Ministerhez, a' melyben a' háza' elibe öfzse-sereglett sokaságot zabolátlan népnek bá orkodott neverni, és az ejszakának közepette mingyár azon szempillantathán való elég-tételt kívánt. Erre ő azt a' szóval való válofzt vet e, hogy a' tsendeségnek helyre állittodására mindenek elő fognak vétettetni. Egy másodszori irására is ugyan ez a' válofz adatott néki irásban, és a' Párisba rendeltetve lévő Cs. Királyi Minister Báró Degelman, a' ki nagy bajjal és veszedelmek között a' Követ' házához bátorkodott menni, ezen zivataros ejszakának nagyobb részét nálla töltötte-el. — Azonban, míg minden Dicasteriumok a' környülállá-

sokhoz illendő készülétekkel foglalatoskodtanak, a sokak között egy valaki, kívülről a' tornáztira fel mászni, és a' Zászlót onnét le-vetni meg-pro-bálta, mely is az utánn rész szerént meg égette-tett, rész szerént széljel szaggattatott, egy meg-maradott része pedig, a' népnek nagy sokaságától késértetve, a' katonai fő Strázsá-házhoz vitette-tett, és ott, több történeteknek el-távoztatása vé-gett, a' Komendáns-tiszt által gondviselés alá vé-tetett. —

„Ennyire menvén már a' dolgok, és a' nép. a' Követnek házából rajta el követtetett motzkoltatás és gyaláztatás által igen rend bívül fel-ingereltetett lévén, senki nem tsudálkozhatik azonn, hogy a' dolog még többre is ment. Még az előtt, hogy a' Lovaságnak és a' Gránátérosoknak segítségeik, a' távol lévő külső városokból elő érkezhessenek volna, a' Követ' házának kapuja bé ütötett, az ablakai és az alsó házában lévő Konyha-edényei öfzfye törettek, egy pár hontóji is meg károsittat-tak és el-vonattattak, de a' mely utolsók az utánn a' strázsák által tsak ugyan hátorságos helyre vi-tettettek. Tsak a' leg nagyobb igyekezettel jut-hatott a' katonaság annyira, hogy a' háznak fő grádsát el-foglalhassa, a' népet a' Követnek szobái-ba való bé-tojúlástól meg-tartóztassa, és mind ő-tet magátt mind pedig a' hozzá tartozókat, a' sze-mélyes meg bántattatódástól meg-örizhesse, a' melytől ányival is inkább lehetett tartani, hogy a' hozzá-tartozók' részéről a' népre, hanem sze-rentsésen minden kár-tétel nélkül, több lövesek estek. —

„Végezetre reggeli két ora tályra, helyre ál-lott a' tsendefség. Nagyobb előre való vigyázás-nak okáért az azon uizara való bé-menetelek, mely-ben a' Követ lakott, még más nap' (14 dikben) is, katonai strázsák által bé-záratatva tartattak, a' Bétsi őrző-sereg meg szűnés nélkül fegyverben ál-

lott, és a' Polítziai Minister nevében egy Proclama-
mátzió tétetett közönségessé, a' melyben az ő Fel-
sége parantsolajára, és azon atyai szavakkal, a'
melyekkel a' maga Jobbágyaihoz mindenkor be-
szélleni szokott, az az önnön-hatalom, a' mely
szerént a' nép magát Itélő-bíróvá tette, hibásnak
lenni hirdettetett, a' nép tsendélségre intettetett, és
ha ujjabb öfzse-szaladások törtennének, azoknak
indítottái azon büntetésre emlékeztetnek, a' melyet
a' törvények az ilyen erőszakoskodások iránt meg-
határoztak. — A' Frantzia Követ már most semmi
formálításhoz, és a' népek között fenn-álló sem-
mi rend-tartásokhoz nem tartotta többé magát.
Tizenegyedikben reggel, noha a' szomszédos
utzak az, ujtság-látás végett öfzse gyült néptől
még mind el-telve vótak, a' Követ egyet a' ma-
ga tisztjei közzül egy irással, minden késérők
nélkül, egyenesen a' Császárhoz küldött, a'
melyben egy minden feltételek nélkül való
úti pafsust kívánt, a' mely irására néki, Kabi-
nét Minister Gróf Colloredó által a' leg el-kö-
telezőbb módonn való válofsz adatott. A' Csá-
szár az nap' dél után a' Követhez küldötte
Gróf Sauraut és Báró Degelmant, hogy az egyet-
nem-értést igazítsák-el: de a' Követ meg-tar-
tótatathatlanul a' maga el-útazását sürgette, ho-
lott a' városban már esmet olyan tsendélség ural-
kodott, a' milyenre itt tsak emlékezni lehet. —
A' Követnek a' pafsus ki-adatott, sőt egy ő tölle
el-küldetett Kurir egy Cs. Kir. tiszt által is el-ké-
sértetett: maga pedig a' Követ, a' hozzá-tartozók-
kal együtt öt szekerekben, Apr. 15-dikén délben
nagy, tsendes néző sokaság között Bétsből Raftadt
felé útnak indúlt. El indulásakor rangjához illő
katonai tisztelet tétetett néki, és az ő maga meg-
határozott kívánságára, feles késérő katonaság is
rendeltetett melléje.

„Most már még néhány meg-jegyzések ezen
Diplomátikai oly nevezetes történetről, a' mely-
nek a' Bétsi békefészes indulatu lakosoknak Kro-
nikájában, semmi példája nem találtatik: — „

„1)ször. Vólt e' a' Frantzia Követnek jussa
ához, hogy azon Udvarnál, a' hóva meg vólt hi-
telezve, olyan ujjításokat vigyen-bé, a' melyek-
nek az ott lévő képzelet szerént, mint az egye-
netlenség' és támadás' jegyeinek, úgy kell tartat-
tatri? — 2)ször. Volt e' jussa, valami oly szembe-
tünő és kétséges következő ujjítást, a' Cs. Kir.
Udvarral tett előre való egyezés nélkül bé-hozni,
a' mely Udvar a' minden Újjságokból közönsége-
sen tudva lévő Campø Formiói Kötésnek 23-dik
Artikulussza szerént, olyan egyezésre lépett a' Fran-
tzia Republikával, hogy a' ceremoniak, rang,
és az Etiquette, azon a' módonn álljanak-fenn
közöttök, a'-hogy a' háboru előtt fenn-állottanak?
Az ez-előtti Frantzia Követek soha nem voltak
hajlandók leg kisebbet is el-mulasztani a' magok
jussaikból: de soha nem függesztettének-ki Béts-
ben egy Tzimert is — Egy Zászlónak ki-akasztá-
sát soha még nem engedték volna magoknak —
3)ször. Böltsen tselekedett e' ő, hogy egy Udvar-
nál, a' melyhez küldettette vólt, olyan ujjítaso-
kat engedett-meg magának, a' melyeknek ezen
Udvarnál és ezen egész Nemzetnél, kedvetlenség-
get, és bizatlankodást, kellett ő iránta gerjeszteni?
— 4)ször. Ha egy Cs. Kir. Követ Párisban egy
Cs. Királyi Zászlót akarna ki-függeszteni, valyon
éppen arra a' mérséklettségre, és olyan személyes
bátorságra 's-oltalomra találna-e' a' Frantzia Or-
szágló-széknél, a' milyenre Gen. Bernadotte az
Austriai Országló-széknél talált? Nem menne-e' a'
Párisi nép a' maga tüzes fel-indulásában tovább,
mint a' meddig a' Bétsi nép ment? Nem észre vé-
tette volna e' a' Cs. Kir. Udvar a' maga Ministe-
rével azt, hogy magát akarattal és gondolatlan-
ságból a' tsuffságnak és meg-bántatásnak ki-tette?
— 5)ször. Mitsoda tzelja lehetett a' Követnek akkor,
mikor Bétsben egy olyan zászlót ki szúrt, a' mely
a' mi képzeletünk szerént egy lármának jele, mint-
hogy azt az égések' alkamatoftságával izokták a'

tornyokról ki-függeszteni. Sőt a' Frantzia orszá-
 gi mostani képzelet szerént is ez a' ki-fejezés;
arboree — vagy, *fair flotter le drapeau tricolor* — az
 ő hodoltatását, uraságának terjesztését jelenti;
 's-mitsoda szemekkel kellett tehát ezen vakmerő
 bátorságnak Bétsben nézettetni? — 6)szor. Mitsoda
 tzélből hozott Gen. Bernadotta oly sok ta-
 pafztalás és világi esmerertség nélkül való fiatalokat
 magával ide? Mire valóknak kellett néki lenni az
 ő több Adjutánsainak egy követségi foglalatofság
 mellett, a' hol néki sem egy katonát komendé-
 rozni, sem egy katonai munkát igazgatni nem kel-
 lett? — 7)szor. Bólts volt e' az ő tölle, illendő
 volt e' egy békesség' követjének tzéljához, olyan
 nevelés nélkül való fiataloknak csoportját válafta-
 ni maga mellé, a' kik a' magok excessuusaik és
 feun-héjjazásaik által, az egész Publicumnak fel-
 ingerlésére törekedtenek? — 8)szor. Mitsoda plá-
 numai lehettenek Gen. Bernadotténak, a' midőnn
 a' maga el-útazásához a' készületeket tette? a'
 midőnn még azon Aprilis 13-dikánn is (azon a'
 naponn, a' melyenn a' Zásziónak ki-függesztése
 által a' Bétsi Publikumot bofzankodásra gerjézt-
 tette, el-útazáshoz készítette magát? — 9)szor. Ha
 az ő tzélozásai tiszták voltak, mi okra nézve nem
 tudósttotta a' Cs. Kir. Ministériumot a' felölli, a'
 mit akart? mi okra nézve készittette titkon a' Zász-
 ló? miért válaftotta annak ki-függesztésére ép-
 pen a' szürkületet? — 10)szor. Gen. Bernadotte,
 a' helyett, hogy a' közönséges bofzankodásnak
 engedett, vagy a' Kormány-szék segedelméhez il-
 lendően folyamodott volna, miért igyekezte a'
 Publicumot fenyegetődzés és motskos szavak által
 maga ellen ingerelni, és a' helyett, hogy a' ka-
 tonaságnak gondofságát és oltalmat meg-köfzönte
 volna, miért hogy inkább a' Platz-Obersterhez és
 a' Fő Politziai Directorhoz, minden nékiek tar-
 tozó tisztelet nélkül viseltetett, sőt olyan gondo-
 latlan volt, hogy a' véle-lévők által a' Puplicum-
 ra tuzet adatott? —

„Itt = az egész világ Itelő-birává lehet, és ezen kérdésekre meg-felelhet. A' részre hajlás nélkül való szemlélője mind ezeknek, elégnék tartja ezeket a' szerént, a' mint meg-estenek, és törvényesen meg- vizgáltattak, elő-beszélleni, és fajlalni azt, hogy egy Nemzetnek Követsége, a' mely a' Tzimerek- nek és meg-külömböztető jegyeknek el-törlését a' maga főbb princípiumává tette, egy tarka Zászlónak ki-szurásáért, egy olyan Hatalmafságnak fő varofsát, a' melyet ő a' maga barátsága felől bizonyofsá tett, támodásnak zurzavarjaiba hely- heztette, és sok embernek életét a' veszedelem- nek ki-tette.,,

N é m e t O r s z á g.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' mostani Prussus Király' országlásának kez- detétől fogva, Berlinben szám nélkül való a'-féle apróság nyomtatások, a' melyek közönségesen nép'-írásainak neveztetnek, és külömb-külob- féle apróság történetekről való énekeket, beszél- getéseket, Satyrákat &c, foglalnak magokbann, jöttek világ'-elibe, és minden hídakonn, szege- letekenn, és egyéb közönséges helyekenn árultat- tak. Ezen irások közzül némelyekben sok fő em- berek is gyanus módokon meg-támadtattak; mely- hez képpett a' General- Directorium egy projecto- mot terjesztett a' Király' elibe, azt jóvasolván, hogy a' Censuráról szolló *Edictum* ezen apró írá- sokra nézve uj jittafsék-még. Ezen projectomra a' mult Mártzius' 20-dikánn egy Resolutzió jött-ki a' Királyi Kabinétumból, melynek summás fogla- latja ez: — „

„A' Király előtt nem látszik ez a' projectom helybe-hagyhatónak lenni. Az e'-féle irások közönségesen vétettetve, az alsó rangu népnek megszokott maga-mulatásai közzé tartoznak, a' melyek nékiek mind addig meg is engedettethetnek, valameddig azok nem olyan tulajdonságuak, hogy a' Státusban nyughatatlanságot gerjeszzenek. Nem is tudja pedig a' Király, hogy ezen irások által még eddig a' Státusnak egyenes hiveségü szolgálai meg-tamodtattak volna: azoknak ellenben, a' kik nem ilyenek, a' közönségesen való meg-critizálás nem árt, valamint más felöll hasznos például szolgál.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(Stockholmból ellenben ugyan ekkor azt írják, hogy ott mostanában az Ujjságok és Héti-írásdorabok, Censura alá szorítottanak legyen, mint-hogy többek közülök közelébről némely külső hatalmafságok, magános személyek, és Rendek iránt, olyan ki-botsátkozásokat engedtenek volt meg magoknak, a' melyekkel a' nyomtatás iránt eddig fenn-allott rendelések, meg-bántattattak.)

Berlinből Apr. 8-dikán : — „

„A' Király a' következő katonai gyakorlásoknak meg-nézésére el fog utazni; a' Király-nétól is el fog-késértetni. Meg-szünés nélkül a' Királyal léfzen Minister Haugwitz is. — Az Orosz Császár hasonló-képpen váratik Mitauba; a' Francia Protendenst látogatja ott meg. Mint-hogy

pedig ezen Monárchák majd éppen azon idő pontban és a' fozmzédságnak majd azon egy pontjára téfzik ezen útjokat: ebből azt a' következtéstsinálják némelyek, hogy együtt is lenni fognak ezen alkalmatofsággal. — Hasonló módonn lefzen, mint erősitik, Slésiában is egy ilyen nevezetes öfzfze-jövetel. Károly fő Hertzeg Cseh orfzágból Slesiába fogna ezen hír fzerént utazni, a' mely alkalmatofsággal a' Király is a' katonai gyab-orlasonn ott lévén, annál egy látogatást fogna tenni. A' hadi gyakorláshoz való kézfzületek nagyok; a' hadi kézfzületek még mind tsendefségben vagynak. —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Az egy időtől fogva befzédbe jött ujj Coa-litzió, a' moftani környulátítások között az Angliai Subsidiumnak fedezése alatt moft telveféséggel nem telyesítettödhető, a' következő formatlan Syllo-gismus fzerént: — „Tegyük-fel, legyenek fzerén-tsések a' Frantziák a' magok expeditziójokban: hova lefznek akkor ezek a' Subsidiumok?„ — Ak-kor már, ha ez az expeditzió semmive lenne — a' Syllogismust is más-ként lehetne formálni.

A' Raftadi Birodalmi Deputatzió moftanában már a' Secularizálás' Syftemájának munkájáva^l fog, a' mint gondolják, foglalatoskodni. Hallatik azonban, hogy a' munka' hozfzafafságának sebes-sítése végett a' Deputatzió' részéről egy Commis-sió neveztetett vólna ki, hogy a' ki-nyilatkozta-tások a' Brodalmi Deputatzió: és a' Frantzia Kö-

wetség között, ezen-túl csak szóval, és ne hofz-
szas jelentésekben tételődjék-meg, mint eddig. Az
is hallatik, hogy ezen Commissiónak tagjaivá, a'
Saxoniai és Würtzburgi Deputátusok valóftatta-
nák volna ki. —

A' Frantzia seregek pedig mind ezek mellett is,
mind több-több számmal jönnek által a' Rénus bal
partjáról a' jobbra, és nevezetesen Wetzlárnak
's-Friedbergnek környékeinn számosulnak.

Nem csak a' Prussus, hanem a' Dánus biro-
dalomban is az a' parantsolat hirdettetett-ki, hogy
a' Frantzia orizági volt Lajos Kerelztet, sem a'
katona tisztek sem mások ne horuozzak.

Fr a n t z i a O r f z á g.

Brüsselben ujjauton visitátziója volt az Anglus
kereskedo portékáknak, és mint olyanok, sokak
confiskáltattak. — Az első visitátzió' alkalma-
tolságával egész Frantzia országban confiscáltatott
Anglus portékkal így bánt a' Frantzia Országló-
szék: Azt akarta t. i. véghez vinni, hogy azokat
a' Nemzet' hafznára tordítsa. Holmi eleségért 's-
egyéb kezületekért feles summával tartozott volt
Frantzia Ország az Amériikai Republikának. Hogy
tehát mostanában mind ezen adólságot le-fizesse,
mind pedig az Anglus portikákat is az Országból
ki-fzállithassa a' Frantzia Országló-szék, azzal az
eszközzei élt, hogy a' mondott Anglus portékák-
kal, betsü lzerént, az Amérikaikat szefse-ki. — Ezt

így irták volt egy idővel ez előtt. Így akart tenni a' Francia Ország-ló-szék. Tökéletesithette e' ezen tzieljét? még bizonyosan nem olvastunk róla. —

Brüsszelben egy fegyveres csoport, a' Cs. Királyi Generál *Gontreuil*' ott lévő lak-helyét ezen Aprilis' 7-dikénn körül vette, olyan gyenuval lévén, hogy a' nevezett Generálist ott találván, mint Emigranst árestálni fogja. Hanem nem találta ott. A' már kézben lévő Belgiumi Emigrans laistromszerént, mind azok a' Belgiumi születésű katonák és más tisztek, a' kik a' hátrálás után onnét kijötenek, Emigránsoknak tartatnak, és mint olyanokkal, úgy bánnak vélek.

Á n g l i a.

A' *Yorki* Hertzeg a' mult Mártzius 28-dikénn a' maga attyának az Anglus Királynak két született Magyar Huszárokat mutatott-bé tulajdon Nemzeti forma-ruhajokba öltözködve. Egész Magyar Lóvas kézfűlettel vóltanak, és a' Király előtt a' Magyar Huszárnak minden katonai exercitziumát produkálták. Ezen két Magyarok már most nem csak hogy a' 60-dik Regimentbe rendeltettének, hanem ugyan azon Regimentnél a' Magyar Huszár Exercitziüm is fel-állittatik. —